

Hodnotenie návrhu korekčného mechanizmu na rok 2020

Tlačová správa Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 20.12.2019

Korekčný mechanizmus predpokladá rýchlejší rast výdavkov ako stanovuje výdavkové pravidlo. Strednodobý cieľ v roku 2020 preto nemusí byť dosiahnutý udržateľným spôsobom.

V rámci hodnotenia plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte Ministerstvo financií (MF SR) aj Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) dospeli k rovnakému záveru, že došlo k výraznému odchýleniu od požadovanej trajektórie vedúcej k dosiahnutiu vyrovnaného rozpočtu. V tejto situácii vyplýva podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy povinnosť MF SR navrhnúť vláde spustenie korekčného mechanizmu, ktorý by prostredníctvom záväzného výdavkového limitu udržateľným spôsobom zabezpečil dosiahnutie štrukturálneho deficitu najviac vo výške 0,5 % HDP.

Podľa ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách pred rozhodnutím vlády o spustení alebo nespustení korekčného mechanizmu má RRZ povinnosť posúdiť ministerstvom predložený návrh.

Podľa RRZ návrh korekčného mechanizmu po formálnej stránke napĺňa ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách. Ivan Šramko, predseda RRZ: *„Dodržanie rozpočtovaných príjmov a výdavkov na rok 2020 pri súčasnom dosiahnutí deficitu verejnej správy vo výške 0,49 % HDP by viedlo k splneniu strednodobého cieľa v roku 2020. Plánované tempo rastu výdavkov je však vyššie ako stanovuje výdavkové pravidlo, čo naznačuje, že dosiahnutie strednodobého cieľa v roku 2020 nemusí byť dlhodobou udržateľné.“*

K splneniu rozpočtového cieľa totiž prispieva plánované vyššie tempo rastu príjmov oproti potenciálnemu rastu ekonomiky, pokles investícií pod úroveň štvorročného priemeru, úspory v úrokových nákladoch a z pohľadu čistého bohatstva neutrálny vplyv dodatočných príjmov z bankového odvodu. Pre zabezpečenie plného súladu s pravidlom o vyrovnanom rozpočte by sa vyššie uvedené faktory mali zohľadniť v úrovni celkového limitu alebo štruktúre výdavkov v rámci stanoveného limitu.

Navyše rozpočet verejnej správy na rok 2020 obsahuje riziká na úrovni 1 290 mil. eur, ktoré ohrozujú plnenie samotného cieľa. Ivan Šramko: *„Je potrebné upozorniť, že súlad s celkovým výdavkovým limitom, podobne ako dosiahnutie rozpočtového cieľa, si bude vyžadovať realizáciu dodatočných opatrení. Odporúčame preto, aby vláda v krátkom čase prikrčila k opätovnému posúdeniu štruktúry výdavkov schváleného rozpočtu a zabezpečila efektívne plnenie cieľov v rámci korekčného mechanizmu.“*

Kým v prípade rozpočtu ministerstvo financií považuje rozpočtovanie príjmov a výdavkov samospráv za indikatívne, v prípade schválenia záväzného korekčného mechanizmu by malo byť v záujme vlády opätovne prerokovať rozpočtovaný rámec výdavkov územnej samosprávy s cieľom zabezpečiť zosúladenie s výdavkovým limitom. Pre účely priebežného monitorovania plnenia pravidla a prijímania prípadných nápravných opatrení by bolo vhodné tiež zabezpečiť, aby informácie o výdavkoch samospráv boli k dispozícii v pravidelnej mesačnej periodicite, podobne ako je to k dispozícii za ostatné subjekty verejnej správy.